
110. (Indlæg)

Herr ordförande, ministrar, ledamöter och gäster! Jag heter Per-Olof Nutti och är president för Samiskt parlamentariskt råd, Sametingets samarbetsorganisation. Tack för möjligheten att få lyfta fram några viktiga frågor! För oss samer är det naturligt att relatera till varandra över nationsgränserna. Det är dock inte lika naturligt för de nordiska länderna att samarbeta över gränserna när det gäller samiska frågor. Låt mig ta några exempel.

När Sverige och Norge år 1751 kom överens om var gränsen skulle dras skrevs ett gränstraktat. Det innehöll ett tillägg om samernas rättigheter och den gränsöverskridande renskötseln. Den kallas för Lappkodicillen. Ett antal renbeteskonventioner senare står Sverige och Norge sedan 2005 utan en gemensam överenskommelse om hur den gränsöverskridande renskötseln ska bedrivas.

År 2014 presenterades ett samiskt förslag för de norska och svenska regeringarna, men ännu har inget beslut fattats. Gränsöverskridande renskötsel handlar också om regler kring skotertrafik, in- och utförsel av hundar och renar och om rovdjurspolitik.

Ett annat område som berör STF:s och Sametingets verksamhet är språkvård. Hittills har vi bedrivit vårt expertorgan Giellagáldu som är ett interregprojekt. Här har vi stött på gränshinder när det gäller till exempel gemensam budget och arbetsgivaransvar. Trots att vi har gemensamma språk kan vi inte ha en gemensam organisation för de samiska språkens utveckling på grund av gränshinder. SPR:s målsättning är att det samnordiska språkarbetet ska permanentas.

Ett tredje område gäller samisk utbildning. De nordiska länderna behöver samarbeta för att harmonisera läroplaner, producera läromedel och erbjuda utbildningar anpassade för det samiska samhällets behov.

Ett utvecklingsområde som SPR har lyft fram är utarbetandet av en gemensam filosofi om småbarnspedagogik för att stärka kvaliteten i den samiska förskolan. Urfolk och minoriteter har rätt att kräva skydd av staten. Alla folk bidrar till civilisationernas och kulturernas mångfald och rikedom och mänsklighetens gemensamma arv. För oss samer är det i princip omöjligt att nå fram i demokratiska församlingar där majoritetsbeslut fattas. Därför har ni, Nordiska rådet, ett viktigt ansvar.

Tack för uppmärksamheten!

Informasjon

Tale nummer

110

Type

Indlæg

Ekstern taler

Per-Olof Nutti

Speaker role

Præsidenten af Samisk parlamentarisk Råd

Dato

31.10.18 10:17

Sak

[Samarbetsministrarnas redogörelse om mobilitet och gränshinder
\(Dokument 7/2018\)](#)